

نقش دلبستگی به مکان در هویت بخشی به پارک جنگلی (نمونه موردی پارک جنگلی باباامان)

نیازعلی امانی¹، پیمان قبادی²، احمد نورانی³، سجاد وحیدی⁴

1- نیازعلی امانی، کارشناس ارشد مهندسی معماری، مدرس دانشکده دارالفنون بجنورد، ایران Aliamani.arc583@gmail

2- پیمان قبادی، دانشجوی کارشناسی معماری در دانشکده دارالفنون بجنورد، peymanghobadi20@gmail.com

3- احمد نورانی، دانشجوی کارشناسی معماری در دانشکده دارالفنون بجنورد، ahmad.norane@gmail.com

4- سجاد وحیدی، دانشجوی کارشناسی معماری در دانشکده دارالفنون بجنورد.

چکیده:

دلبستگی به مکان، نقطه تلاقی عناصر کالبدی، فعالیت ها و مفاهیم ذهنی نسبت به مکان است. این حس دلبستگی موجب تبدیل فضا به مکانی با ویژگی های حسی و رفتاری خاص برای افراد می شود. پارک با ابعاد مختلف معنایی، کارکردی و کالبدی می تواند نقش مهمی در ارتقای کیفی فضاهای برون شهر های امروز ایفا کند. در این میان، توجه به عوامل موثر در دلبستگی افراد به پارک های جنگلی می تواند نقش موثری در هویت و مطلوبیت پارک ها داشته باشد. با توجه به اهمیت دلبستگی به مکان در ارتقای کیفیت محیط، این تغییر تحقیق ضمن بررسی مفهوم دلبستگی و ابعاد آن، با تبیین شاخص های دلبستگی به مکان، نقش دلبستگی به مکان را در ایجاد مطلوبیت و هویت پارک های جنگلی بررسی می کند.

اساس این مقاله متکی بر یافته های تحقیقی در مورد آزمون دلبستگی به مکان در ارتباط با یکی از پارک های جنگلی واقع در شهر بجنورد به نام باباامان. پژوهش مذکور با روش مطالعه نمونه موردی و مطالعات میدانی و مصاحبه های حضوری با شهروندان بجنوردی و تحلیل آن با استفاده از آمار های توصیفی و استنباطی انجام شده است. تحقیقات ثابت می کند ارزیابی بسیاری از شاخص های دلبستگی به این پارک بالاست و همین امر ذهنیت افراد را بر روی هویت آن موثر می سازد. از این رو مقاله استدلال می کند بین دلبستگی به مکان و هویت آن، رابطه مستقیم وجود دارد که امر میتواند در طراحی پارک های جنگلی مورد توجه قرار گیرد. در بین عوامل مهم دلبستگی به پارک از جمله می تواند به مجموعه با عناصر محیطی نظیر درختان و فضای سبز مناسب در پارک، فضاهای تجاری، فضای بازی، حیات وحش و مناظر ذهنی و عینی مناسب این پارک نام برد. نتایج این تحقیق می تواند راهبرد مناسبی برای طراحی پارک های جنگلی مطلوب در بیرون شهری های فراهم کند.

واژگان کلیدی

دلبستگی به مکان، هویت مکانی، حس مکان، پارک باباامان.